

E K S P E R T Y Z A   T E C H N I C Z N A   B U D O W L A N A

**dotycząca stanu technicznego budynku i elementów jego konstrukcji
z uwzględnieniem podłoża gruntowego dla ustalenia możliwości przebudowy
budynku mieszkalnego na budynek użyteczności publicznej domu kultury
Strzelno (powiat Mogilno), ul. Gimnazjalna 26**

1. Podstawa opracowania

- zlecenie inwestora (właściciela) – gmina Strzelno, ul. Cieślewicza 2
- informacje właściciela o budynku
- architektura: projekt budowlany odbudowy dachu po pożarze oraz wykonania pomieszczeń mieszkalnych na poddaszu – budynek mieszkalny Strzelno, ul. Gimnazjalna 26 (działka nr 703/1) opracowany w maju 2017r przez BUDINEL JWS – Bydgoszcz, ul. Tczewska 19/2
- konstrukcja: projekt budowlany odbudowy dachu po pożarze oraz wykonania pomieszczeń mieszkalnych na poddaszu – budynek mieszkalny Strzelno, ul. Gimnazjalna 26 (działka nr 703/1) opracowany w maju 2017r przez BUDINEL JWS – Bydgoszcz, ul. Tczewska 19/2
- wstępna koncepcja architektoniczna pn.: przebudowa budynku o funkcji mieszkalnej na funkcję mieszkalną i usługowo-administracyjną związaną z działalnością kulturalno-oświatową domu kultury
- oględziny budynku
- wymogi prawa budowlanego i wymogi warunków technicznych dla budynków
- normy w zakresie projektowania konstrukcji:
  - PN-82/B-02000 Obciążenia budowli. Zasady ustalania wartości.
  - PN-82/B-02001 Obciążenia budowli. Obciążenia stałe.
  - PN-82/B-02003 Obciążenia budowli. Podstawowe obciążenia technologiczne i montażowe.
  - PN-80/B-02010:Az1 Obciążenia w obliczeniach statycznych. Obciążenie śniegiem.
  - PN-80/B-02011:Az1 Obciążenia w obliczeniach statycznych. Obciążenie wiatrem.
  - PN-90/B-03000 Projekty budowlane. Obliczenia statyczne.
  - PN-B-03002:2007 Konstrukcje murowe niezbrojone. Projektowanie i obliczanie.
  - PN-B-03264:2002 Konstrukcje betonowe, żelbetowe i sprężone. Obliczenia statyczne i projektowanie.
  - PN-B-03150:2000 Konstrukcje drewniane. Obliczenia statyczne i projektowanie.
  - PN-90/B-03200 Konstrukcje stalowe. Obliczenia statyczne i projektowanie.
  - PN-81/B-03020 Posadowienie bezpośrednie budowli. Obliczenia statyczne i projektowanie.
- literatura pomocnicza – m.in.:
  - (1) W. Starosolski: Konstrukcje żelbetowe wg PN-B-03264:2002 (tom I i II), PWN – Warszawa 2005
  - (2) J. Żurański: Obciążenia wiatrem budowli i konstrukcji, Arkady – Warszawa 1978
  - (3) W. Żenczykowski: Budownictwo ogólne: tom I – IV, Arkady – Warszawa 1967
  - (4) E. Motak: Fundamenty bezpośrednie (wzory, tablice, przykłady), Arkady – Warszawa 1988
  - (5) R. Bojarski, J. Lewandowski: Fundamenty budowli lądowych - przykłady obliczeń, Arkady – Warszawa 1978
  - (6) J. Kotwica Konstrukcje drewniane w budownictwie tradycyjnym, Arkady – Warszawa 2009
  - (7) W. Nożyński Przykłady obliczeń konstrukcji budowlanych z drewna, WSiP – Warszawa 2002
  - (8) W. Bogucki, M. Żybartowicz Tablice do projektowania konstrukcji metalowych, Arkady – Warszawa 2005

2. Rodzaj i zakres opracowania

Opracowanie niniejsze jest ekspertyzą budowlaną dotyczącą stanu ogólnego i konstrukcji budynku położonego w m. Strzelno na rogu ulic Gimnazjalnej i Powstania Wielkopolskiego wykonaną dla określenia możliwości jego przebudowy: zmiany funkcji z mieszkalnej na budynek o funkcji użyteczności publicznej w zakresie kultury.

3. Dane statyczne

Dla potrzeb opracowania przyjęto obciążenia według obecnych norm konstrukcyjnych i ww projektu:

● ciężar własny materiałów budowlanych	➢ według normy obciążeń stałych
● śnieg: 2 strefa wg zmiany Az 1	➢ 0,90 kN/m ²
● wiatr: I strefa wg zmiany Az 1	➢ 0,30 kN/m ²
● lekkie ścianki działowe	➢ 0,75 kN/m ² (wg ww projektu konstrukcji)
● pomieszczenia mieszkalne: pokoje	➢ 1,50 kN/m ²
● pomieszczenia mieszkalne: komunikacja	➢ 2,00 kN/m ²
● pomieszczenia: sale zebrań i rekreacyjne	➢ 3,00 kN/m ² .

4. Warunki posadowienia budynku

Dane o warunkach gruntowo-wodnych podano w wyżej wymienionym projekcie architektury i konstrukcji: występuje piasek drobny, a woda gruntowa jest poniżej posadowienia fundamentów. Projekt ten zaliczył budynek do pierwszej kategorii geotechnicznej w prostych warunkach gruntowych. Teren przy budynku (chodnik) jest równy z nieznacznym spadkiem wzdłuż ulicy.

Na skutek długotrwałego obciążenia gruntu budynkiem można przyjąć kompresję gruntu wielkości do 15%. Według oglądu domu i terenu warunki gruntowe pozwoliły na płytke posadowienie istniejących fundamentów umożliwiające powstanie piwnicy.

5. Opis omawianego budynku

Budynek jest usytuowany w miejscowości Strzelno (powiat Mogilno) na rogu ulic Powstania Wielkopolskiego i Gimnazjalnej na działce o numerze 703/1. Jest własnością gminy Strzelno. Budynek znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej. Budynek składa się z dwóch członów (segmentów) przedzielonych ścianą ogniową.

① > segment przy ulicy Gimnazjalnej

Segment przy ulicy Gimnazjalnej jest parterowy, podpiwniczony, z dachem o dużym spadku, pod którym jest poddasze użytkowane. Ma mieszaną funkcję: kulturalno-oświatową ze salą teatralną (obecnie modernizowaną), administracyjną z zapleczem sanitarnym. Główne wejście jest z ulicy Gimnazjalnej nr 26, ale posiada dodatkowe wejścia z ulicy bezpośrednio do pomieszczeń parterowych i do sali teatralnej.

Ekspertyza nie obejmuje tej części budynku.

② > segment przy ulicy Powstania Wielkopolskiego

Ekspertyza dotyczy narożnego segmentu budynku: przy ulicy Powstania Wielkopolskiego i odcinka przy ulicy Gimnazjalnej – części, która po pożarze w roku 2017 jest odbudowywana w latach 2017-2022 na budynek o 7 mieszkaniach (roboty nie zostały zakończone – są przerwane z powodu zdecydowania przez inwestora zmiany funkcji mieszkalnej na funkcję pomieszczeń użyteczności publicznej kulturalnej). Ten budynek od czasu pożaru nie jest użytkowany.

Jest to budynek o zwartej zabudowie, dwukondygnacyjny (parter i piętro) z częściowym nieużytkowym poddaszem pod skośnym dachem o dużym spadku, z narożną wystającą od piętra ponad kalenicę dachu wieżyczką, częściowo podpiwniczony niską piwnicą o wysokości około 210 cm. Jest rozplanowany na rzucie przylegających dwóch załamanych prostokątnych. Posiada wewnętrzne podwórze z wjazdem i z wejściem od ulicy Powstania Wielkopolskiego.

Budynek został wybudowany do roku 1904 według projektu z tamtego czasu (jako dom użyteczności publicznej dla stowarzyszeń niemieckich z częścią mieszkalną), a później wielokrotnie był przebudowywany do obecnej formy. Budynek jest zatem użytkowany od około 118 lat.

Segment tego budynku ma powierzchnię zabudowy 281 m² pokrywająca całą działkę. Wysokość budynku od terenu wynosi w kalenicy 1102 cm, a wieżyczki z iglicą 1575 cm. Kubatura jego wynosi 2280 m³. Poziom parteru 0,00 od ulicy jest wyniesiony nad chodnik na około 50-60 cm, a od podwórza na około 20 cm. Dokładne dane wymiarowe są podane w ww projekcie architektonicznym odbudowy.

Budynek architektonicznie ma kształt załamane prostopadłościanu z wysokim skośnym dwuspadowym koszowym dachem. Zasadnicze wejście jest od podwórza do klatki schodowej z holem. Są jeszcze wejścia do budynku: z naroża i od ulicy Gimnazjalnej oraz z podwórza do wykupionego mieszkania. Wejście do piwnicy jest z holu w klatce schodowej na parterze betonowymi schodami, a wejście na piętro jest drewnianymi schodami.

Dokonano stosownego oglądu obiektu od zewnątrz i od wewnątrz. Budynek jest dobrze utrzymany, bo był na bieżąco konserwowany i został odrestaurowany po pożarze.

Stan techniczny budynku po 118 latach użytkowania jest dobry: ocenia się go na około 65-70%, a uwzględniając odbudowę dachu ze stropem nad parterem na około 80%.

6. Zamierzenia budowlane inwestora

Inwestor po wstrzymaniu prac budowlanych zamierza przebudować wnętrze budynku dla uzyskania nowego układu funkcjonalnego pomieszczeń użyteczności publicznej na parterze i na piętrze: powstaną sale spotkań, małe sale pracowni i pokoje rekreacji, pomieszczenia biurowe i sanitarne oraz techniczne, a na piętrze jedno mieszkanie służbowe dla przyjezdnych animatorów. Na parterze będą rozebrane obecne murowane ścianki działowe. Nowe pomieszczenia na parterze i na piętrze zostaną wydzielone lekkimi ściankami działowymi.

7. Stan techniczny omawianego segmentu budynku

Obecny stan techniczny budynku określa się po jego oględzinach oraz z wykorzystaniem informacji i danych zawartych w wyżej wymienionym projekcie architektury i konstrukcji odbudowy. Budynek po pożarze został wyremontowany: wykonano nowy drewniany dach wraz ze stropem nad parterem.

a) opis konstrukcyjny budynku

Budynek jest w konstrukcji tradycyjnej murowo-drewnianej. Ma dwie kondygnacje nadziemne z częściowym nieużywanym poddaszem i niską piwnicą oraz ma wieżyczkę z iglicą (w załamaniu ścian – na rogu budynku). Piwnice mają przy ulicy zewnętrzne studzienki doświetlające przykryte kratą stalową.

Układ konstrukcyjny domu jest prosty: ma trakt pojedynczy i trakt podwójny z wewnętrzną murowaną klatką schodową zapewniającą z holu komunikację do piwnicy (schody betonowe) i na piętro (schody drewniane) oraz z podestu piętrowego jest dojście przez wyłaz dachowy na poddasze. Wejście podstawowe jest z podwórza do klatki schodowej. Budynek ma izolację termiczną dachu (wykonaną w ramach odbudowy), ale nie ma izolacji termicznej ścian. Elewacja jest odnowiona, otynkowana z fragmentami cegły spoinowanej stanowiącej cokół.

Dach i strop nad parterem po pożarze został całkowicie odbudowany, a pomieszczenia na piętrze są częściowo wykończone jako mieszkania: łazienki są z płytkami ściennymi i podłogowymi oraz są gotowe pod względem sanitarnym (mają wyposażenie), ale brak jest instalacji elektrycznej. Pozostałe pomieszczenia są w stanie niewykończonym.

Dach o dużym pochyleniu jest dwuspadowy z załamaniem koszowym i małymi naczółkami. Konstrukcja jego jest drewniana krokwiowo-jętkowa podparta płatwiami na słupkach. Konstrukcję nośną drewnianej więźby dachowej stanowią: krokwie, jętki, płatwie, zastrzały i miecze oraz słupy. Pokrycie dachu jest z pojedynczej dachówki ceramicznej karpiówki. Połać dachowa została ocieplona i zabezpieczona podsufitką ogniochronną z płyty gipsowo-kartonowej GK ogniochronnej 12,5 mm.

Budynek jest murowany z cegły ceramicznej pełnej (starego typu 27 cm):

- ściany piwnicy zewnętrzne i obciążone środkowe są o grubości półtorej cegły (tj. około 42 cm – bez tynku, z tynkiem ~47 cm), a ściana wewnętrzna klatkowa i reszta środkowych ma grubość 27 cm (bez tynku – tynk łuszczy się i fragmentami odpadł),
- ściany parteru i piętra zewnętrzne i środkowa wewnętrzna są o grubości około 45-47 cm (częściowo z tynkiem), a pozostałe (klatkowe) grubości 27 cm (bez tynku – został skuty). Ściana klatki ma kotwy.

Stropy nad piwnicą są stalowo-ceramiczne odcinkowe (kolebkowe i płaskie) typu Kleina. Strop nad parterem (pod poddaszem) jest drewniany belkowy odbudowany z drewna klasy C30.

Posadowienie budynku poniżej piwnicy jest płytkie. Poziom posadzki parteru jest wyniesiony na około 60 cm nad teren przy ulicy i około 20 cm w podwórzu.

Budynek nie jest obecnie użytkowany i ogrzewany. Istnieje kotłownia w drugiej użytkowanej części budynku umieszczona w piwnicy mogąca dać ogrzewanie centralne dla przebudowywanej części budynku.

b) obecny stan techniczny budynku

Po oględzinach budynku (segmentu podlegającego ekspertyzie) stwierdzono następujący stan techniczny:

- ➔ **fundamenty:** nie odkopano – według ww projektu odbudowy są ceglane i płytko położone
- ➔ **ściany piwniczne (fundamentowe):** jak podano powyżej są to ściany murowane z cegły ceramicznej pełnej (starego typu 27 cm). Są one zawilgocone (bo brak w piwnicy dobrej wentylacji grawitacyjnej): należy je wysuszyć, zaimpregnować krystalicznie przed penetracją wody i wilgoci odpowiednimi preparatami firmowymi, otynkować tynkiem cementowym oraz zapewnić wentylację grawitacyjną (odtworzyć dawną lub dać nową). Stan ścian jest przeciętny – bezwzględnie należy je wyremontować !!
- ➔ **ściany nadziemne:** są murowane z cegły ceramicznej pełnej (starego typu 27 cm), otynkowane od zewnątrz, a od wewnątrz częściowo bez tynku lub osłonięte płytami gipsowo-kartonowymi położonymi zgodnie z projektem odbudowy. Ocenia się stan techniczny ścian jako dobry.
- ➔ **dach nad poddaszem:** został odbudowany w konstrukcji drewnianej więźby dachowej krokwiowo-jętkowej z drewna klasy C30 o elementach według projektu konstrukcji odbudowy:
  - ◆ krokwie 12/16 cm (w obliczeniach 8/18) cm w rozstawie 70-90 cm z zapasem nośności ~30%
  - ◆ krokiew koszowa 10/20 cm
  - ◆ jętki obustronne 2 * 6/18 cm
  - ◆ płatwie 18/18 cm
  - ◆ słupki 14/14 cm i 12/18 cm.

Dach został ocieplony i osłonięty podsufitką gipsowo-kartonową GK ogniochronną wykonaną według ww projektu odbudowy.

- ➔ **strop nad parterem:** został odbudowany w konstrukcji drewnianej belkowej i osłonięty podsufitką gipsowo-kartonową GK ogniochronną 2*12,5 mm wykonaną według ww projektu odbudowy. Belki z drewna C30 są o przekroju 20/25 cm w rozstawie 75-110 cm, a wypełnienie stropu stanowi polepa glinowa grubości 10 cm na deskach 20 mm – należy stwierdzić, czy tak wykonano: zaleca się zmianę ocieplenia na lekkie z płyty stropian lub poliuretan. Belki drewniane mają zapas wynikający z ww projektu w wielkości ~35%. Szczegółowy układ warstw podłogowych pokazuje ww projekt konstrukcji odbudowy.

- ➔ **strop nad piwnicą:** istniejący stalowo-ceramiczny odcinkowy Kleina oparty na ścianach zewnętrznych i środkowych, jest w przeciętnym stanie – dwuteowe belki stalowe (wg pomiaru dolna półka ma 66 mm, co daje IPN140) są odsłonięte, skorodowane na dolnej półce: rdza na nich do usunięcia i po solidnym oczyszczeniu do zabezpieczenia farbami antykorozyjnymi – 2 warstwy (podkład + emalia). Nośność belek po naprawie będzie obniżona ze względu na ubytki korozyjne. Tynk sufitowy łuszczy się: jest do skucia i wykonania nowego.
Ocenia się stan techniczny stropu jako dostateczny – bezwzględnie należy go wyremontować !!
Strop pierwotnie był przeznaczony dla budynku użyteczności publicznej: obciążenia użytkowe na nim nie zmieniają się.
- ➔ **posadzka na parterze:** z różnych materiałów wykończeniowych znacznie zniszczonych – do usunięcia i wykonania nowej z izolacją termiczną
- ➔ **posadzka w piwnicy:** fragmentami jest zużyta – do usunięcia i wykonania nowej z izolacją przeciwwilgociową !!
- ➔ **schody wewnętrzne do piwnicy:** są zniszczone, wydeptane i wyszczerbione – naprawić
- ➔ **schody wewnętrzne piętrowe:** są drewniane policzkowe mocno zużyte – stopnice wyszczerbione i wydeptane, podest z deskami powyginanymi, popękanymi i ze szczelinami. Stopnice i podest należy wymienić na nowe. Schody drewniane trzeba zabezpieczyć przeciwogniowo dla spełnienia warunków dla klatek schodowych.
- ➔ **nadproża:** nad szerokimi przejściami są nadproża łukowe ceglane, a nad otworami drzwiowymi płaskie żelbetowe – stan ich jest dobry: nie zauważono spękań ani zarysowań. Przewiduje się nowe otwory drzwiowe, nad którymi nadproża wykonać można jako stalowe lub żelbetowe.
- ➔ **elewacja: nowa,** otynkowana, bez ocieplenia – ponieważ budynek jest w strefie konserwatorskiej bez możliwości ocieplenia od zewnątrz, to należy rozważyć docieplenia od wewnątrz. Cokół dookoła budynku jest w cegle spoinowanej.
- ➔ **instalacje:** elektryczna, wodociągowa, kanalizacyjna, ogrzewania centralnego dla nowego układu funkcjonalnego będzie trzeba dać nowe.

Nie stwierdzono odkształceń i znacznych uszkodzeń budynku wskazujących na złą pracę konstrukcji lub gruntu. Ogólny stan techniczny budynku po około 118 latach użytkowania (przy stałej jego konserwacji) pod względem architektonicznym i konstrukcyjnym jest dobry. Techniczne ogólne zużycie domu uwzględniając odbudowę dachu i stropu nad parterem można oszacować na około 20-25%. Dom z punktu widzenia konstrukcji w obecnym stanie nadaje się do dalszego wykorzystania. Jest możliwa przebudowa budynku dla nowych funkcji użytkowych.

c) obciążenie podłoża gruntowego

Przy zamierzonym zakresie przebudowy budynku jaki planuje inwestor nie zmienia się wyraźnie (znacznie) obciążenia na grunt: będą to wartości porównywalne z obecnymi – zwiększą się nieznacznie obciążenia użytkowe (w granicach paru % w stosunku do całości obciążeń), bo będzie to funkcja budynku użyteczności publicznej na piętrze (na parterze obciążenia użytkowe będą bez zmian). Ewentualny przyrost obciążeń w granicach paru procent będzie się mieścił w ramach kompensacji gruntu w wielkości parunastu procent, powstałego od długotrwałego jego obciążenia budynkiem.

Przy przebudowie budynku należy zastosować lekkie materiały ścienne i stropowe.

8. Podsumowanie i wnioski

Inwestor zdecydował się na zmianę funkcji odbudowywanego budynku i wstrzymał prace budowlane. Postanowił zmienić przebudowę budynku na parterze i na piętrze z mieszkalnego na użyteczności publicznej. Przewiduje się zatem rozebranie istniejących murowanych i już wykonanych lekkich ścianek działowych i postawienie nowych wyłącznie z lekkich z płyt gipsowo-kartonowych GK na stelażu stalowym z wypełnieniem wełną mineralną.

Na parterze i na piętrze nie przewiduje się znacznych zmian konstrukcyjnych poza wykonaniem nowych otworów drzwiowych lub poszerzeniem istniejących.

Budynek w obecnym stanie techniczny nadaje się po przebudowie do dalszego użytkowania.

Należy opracować stosowny projekt architektoniczno-budowlany dla wykonania zmiany przebudowy do nowej funkcji użytkowej.

Opracował: _____
mgr inż. Krzysztof Petrykowski

ZAŁĄCZNIK NR 2

BUDYNEK MIESZKALNY – STRZELNO, ul. GIMNAZJALNA 26

OKREŚLENIE OBECNEGO STANU TECHNICZNEGO BUDYNKU

stan ogólny budynku: $w = (1) \text{ do } (10)$ ►► (1) zadbany
(2) dobry
(3) średni
(4) przeciętny
(5) zadowalający
(6) dostateczny
(7) niedostateczny
(8) zaniedbany
(9) zły
(10) fatalny

oceniono stan ogólny budynku: $w = \boxed{2}$ **dobry**

mnożnik korekcyjny: $k = 0,85 + w^2/20$ $k = 1,05$

wiek obiektu [lata] – T $\boxed{T = 118}$

współczynnik stanu technicznego obiektu – s: $s = 0,67 = 67\%$

ORIENTACYJNY STAN TECHNICZNY BUDYNKU PO PRZEBUDOWIE

(uwzględniono nowy dach i strop oraz remont piwnicy)

składnik odbudowy (modernizacji) dla $T \geq 50$ lat: $m = T/(w \cdot z \cdot T + 500)$

zakres odbudowy: $z = (1) | (2) | (3) | (4)$ ►► (1) pełny (całościowy)
(2) podstawowy
(3) częściowy
(4) minimalny

przyjęty zakres przebudowy: $z = \boxed{3}$ **częściowy**

współczynnik stanu po odbudowie (modernizacji): $r = s + m$

$T = 118$ przyrost wartości technicznej: $m = 0,14$ $r = 0,81 = 81\%$

ORIENTACYJNY STAN TECHNICZNY BUDYNKU PO DALEJSZYCH LATACH UŻYTKOWANIA

stan ogólny budynku: $w = (1) \text{ do } (10)$ ►► (1) zadbany
(2) dobry
(3) średni
(4) przeciętny
(5) zadowalający
(6) dostateczny
(7) niedostateczny
(8) zaniedbany
(9) zły
(10) fatalny

STAN PRZYSZŁY

Założono dalsze 100 lat użytkowania budynku.

Jest to wartość oszacowania orientacyjnego i zależy w dużej mierze od bieżącej konserwacji i remontu budynku !

przypuszczalny stan budynku: $w = \boxed{3}$ **średni**

mnożnik korekcyjny: $k = 0,85 + w^2/20$ $k = 1,30$

wiek obiektu [lata] – T $\boxed{T = 220}$

współczynnik stanu technicznego obiektu – s: $s = 0,47 = 47\%$

Należy przeanalizować zasadność remontu, gdy $30\% \leq s \leq 50\%$!

Remont nie jest celowy, gdy $s < 30\%$ (70% budynku zdekapitalizowało się) !